

Pappor som läsande förebilder på Hortlax skola i Piteå

Namn:

Camilla Lundmark, lärare i svenska, engelska och franska.

Barbro Stenberg, lärare i svenska och SO.

Lis-Mari Öhlund, lärare i svenska och hem- och konsumentkunskap

Projektet *Pappa barn läser* startade våren 2015 på Hortlax skola i Piteå. De var flera lärare som upplevde att det var mycket diskussioner kring läsande med eleverna. Att läsa igenom en hel bok var inte något självklart. De såg också tecken på en antiläskultur bland pojkarna:

”Det var många pojkar som visade – det här är inget roligt. Pojkarna såg inte poängen med att läsa och diskutera böcker. De kände att de inte kunde läsa. Det fanns även visst motstånd bland flickor men generellt var flickorna mer positiva till läsning. Läsförståelsetest visade också att många pojkar hade en sämre läsförståelse” berättar Camilla. Iden till läsprojektet fick Camilla när hon förstod att det var få elever som såg sina föräldrar läsa och ännu färre som såg sin pappa läsa. ”Vi måste göra något! Eleverna behöver läsande förebilder. Det måste vi hjälpa dem med – och vi måste göra läsning till något för alla.”

I planering av projektet tog lärarna också del av forskning om läsande och läsförståelseundersökningar som visar att det inte finns någon skillnad på pojkars och flickors läsförståelse när de börjar skolan utan det är under skolgången som det händer något. Läsning blir något för flickor eftersom pojkar har för få läsande förebilder. Därför valde lärargruppen på Hortlax att inrikta läsprojektet på just pappors läsning med sina barn. Eleverna kan också läsa tillsammans med en annan vuxen man; ex en släkting, bekant eller lärare. För att starta projektet bjöd lärargruppen in alla pappor till elever i åk 7 och erbjöd samtliga att delta i projektet. ”Vi var ganska nervösa innan mötet, vi visste inte vad vi skulle få för reaktioner när man ber föräldrar gå med i ett sådan här arbete” berättar Barbro. Men det blev ett positivt möte. ”Vi lyckades entusiasmera dem. På utvärderingen sa de att de var skeptiska när de kom men fulla av inspiration när de lämnade mötet” skrattar Camilla.

Projektet går ut på att eleverna i åk 7 läser en bok hemma med sin pappa och sedan diskuteras boken tillsammans med läraren i klassen. Lärarna i läsprojektet har medvetet valt att inte använda kontrollfrågor i samtalen kring böckerna. Diskussionen ska inte handla om huruvida eleverna läst boken utan fokus ligger på att skapa lust kring att läsa. De har också haft många samtal kring att

välja rätt böcker, med en handling som väcker intresse och ett språk som tilltalar många. I slutet av läsåret anordnade lärarna också en bokfest med tårta och fika för att fira tillsammans med eleverna när läsningen var avslutad. Eleverna fick även ta del av ett brev från själva bokförfattaren till boken de just läst. Reaktionerna på projektet har i stort sett bara varit positiva – både från föräldrar och barn.

”Eleverna har uttryckt att de tycker om att få sitta ner med sin pappa och få en egen stund tillsammans. De har även uppskattat möjligheten att kunna prata om saker med föräldrar som inte handlar om dem själva. Att på så sätt hantera viktiga ämnen som också berör deras liv. Det är ganska häftigt att man kommer åt det med hjälp av litteraturen” säger Camilla. Lärarna uppmärksammar också att de nu upplever mindre protester mot läsande från eleverna, att det skett en viss attitydförändring. Projektet har också gjort avtryck i bättre resultat för eleverna i läsförståelsetest.

”Men många mammor har varit avundsjuka. Och det förstår vi ju. De finns en vana och tradition att mammorna sköter kontakten med skola och läser läxor och sådant. Nu helt plötsligt stod de utanför var inte tillfrågade. Men jag tror att de flesta förstod syftet. Och tyckte det var bra” berättar Barbro.

Lärarna menar också att antiläskultur påverkar ungdomarnas framtid: ”Om du känner att du inte kan så är det lätt att du bara ger upp. Då är det svårt att på gymnasiet eller som vuxen ta igen det du missat. Därför är det viktigt att fånga pojkarna nu. Det gäller ju flickorna också. Alla ska kunna lita på sin läsförmåga och känna att de klarar studierna” tycker Camilla.

Nu hoppas man på mer finansiering för att kunna fortsätta arbetet med läsprojektet. Genom sponsring från Piteå energi och Piteå kommun har de kunnat köpa in böcker så att samtliga klasser i åk 7 och åk 8 ska få genomföra projektet nästa år. För åk 9 saknas det fortfarande böcker. Lärarteamet hoppas också att projektet får spridning till andra skolor och att deras arbete kan inspirera andra att sätta läsningen i fokus.

”Vi ser gärna en spridning – tex hela Piteå läser! Eller att man börjar tidigare, redan i ettan och att det är något man gör varje år. De som läser mycket blir duktiga även på att formulera sig och sina tankar. Du är ditt språk. Kan du inte uttrycka dig så slutar du uttrycka dig. Det har mycket med självkänsla att göra” säger Camilla.